

Один з найкращих романів
світової пригодницької літератури!

Луїза — донька заможного плантатора. Доля випадково зіштовхує її з молодим та відважним Морісом Джеральдом. Він — ловець диких коней і не рівня дівчині. До того ж Моріс — уродженець північної Ірландії. Але ж хіба це може стати на заваді справжньому коханню? Дівчина закохується у відважного та щирого чоловіка з першого погляду. Утім Кассій Колхаун, який давно мріяв про одруження з Луїзою, готовий на все, аби не дозволити закоханим бути разом. Він ладен піти на злочин та підлість, щоб досягти свого... Хто переможе у цьому двобої за кохання Луїзи?

www.bookclub.ua

ISBN 978-617-12-7918-6

9 786171 279186

ISBN серії

ISBN 978-617-12-4214-2

9 786171 242142

Майн Рід

ВЕРШНИК
БЕЗ ГОЛОВИ

Бібліотека пригод

Майн Рід

ВЕРШНИК БЕЗ ГОЛОВИ

✦ *Бібліотека пригод*

Бібліотека пригод

Роман

ХАРКІВ КЛУБ
2020 СІМЕЙНОГО
ДОЗВІЛЛЯ

УДК 82-31
Р49

Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Переклад *Володимира Верховеня*
Адаптація та передмова *Андрія Клімова*

Оформлення серії *Михайла Курдюмова*

Художник *Михайло Курдюмов*

ISBN 978-617-12-4214-2 (серія)
ISBN 978-617-12-7918-6

© Книжковий Клуб «Клуб
Сімейного Дозвілля», ви-
дання українською мовою,
2020
© Книжковий Клуб «Клуб
Сімейного Дозвілля», ху-
дожне оформлення, 2020

СПРАВЖНІЙ КАПІТАН

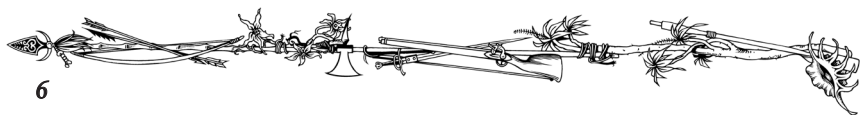
З 1850 року в Англії, а потому і в США та Європі почали одна за одною з'являтися книги, автор яких називав себе «капітаном Майн Рідом». І сказати, що вони були вельми популярні, — отже, нічого не сказати. Ці книги захоплювали і підлітків, і дорослих, ними зачитувались, їх передавали з рук до рук, герої цих творів ставали персонажами дитячих ігор, вони збуджували уяву, кликали до незвіданого. Недарма Девід Лівінгстон, славнозвісний дослідник Африки, в останньому листі, що його він надіслав із джунглів незадово до своєї загибелі, писав: «Читачі книжок Майн Ріда — це той матеріал, з якого виходять мандрівники».

Та й саме життя цього славетного письменника схоже на яскравий роман з драматичним фіналом.

Томас Майн Рід (1818—1883), шотландець за походженням, народився в Північній Ірландії в сім'ї пресвітеріанського пастора. Він здобув чудову, як на свій час, освіту — закінчив класичну школу, а потім Королівський університетський коледж у Белфасті. Хлопець цікавився математикою, латинською та грецькою мовами, риторикою, та аж ніяк не богослов'ям, чим неабияк засмучував батьків, які мріяли бачити сина пастором.

Уже тоді в юначому серці спалахнула пристрасть до мандрів і романтичних пригод — а надто ж вабила його Америка з її неозорими неосвоєними просторами. Проте потайки покидати рідну домівку юнакові не довелося — батьки, зрозумівши, що прагнення їхнього сина далекі від церковної кар'єри, самі купили йому квиток на пароплав, що вирушав через океан, ще й дали трохи грошей на щоденні потреби.

У 1840 році Майн Рід прибув до Нового Орлеана — найбільшого на той час міста рабовласницького Півдня. Там він дуже швидко вигрошився, тож мусив

братися до будь-якої роботи. До того ж з'ясувалося, що освіта, здобута на батьківщині, тут не має жодного застосування. Аби заробити на прожиття, юнак був змушений працювати у фірмі, що перепродувала «живий товар», звідки він невдовзі звільнився, відтак служив продавцем у крамниці, домашнім учителем, мандрівним актором, був учасником торговельних і мисливських експедицій, що організовувалися вглиб прерій.

1842—1843 рр. — це час перших літературних вправ Майн Ріда — віршів та драматичних творів, що, втім, не мали особливого успіху. А восени 1846 року він перебрався до Нью-Йорка, де влаштувався на роботу до популярного тижневика «Дух часу». Але всидів у редакції недовго — саме тоді почалася війна між США та Мексикою, і Майн Рід, дізнавшись про формування добровольчих загонів, став до їхніх лав одним з перших. У березні 1847 року в складі Першого нью-йоркського волонтерського полку він зійшов на облавку корабля, що вирушав до берегів Південної Мексики.

Під час бойових дій лейтенант Майн Рід виявив справжні чудеса хоробрості, а в перервах між боями і походами писав статті та репортажі, що публікувалися у «Духові часу». Проте 13 вересня 1847 року, йдучи на приступ фортеці Чапультепек у передмісті Мехіко, він дістав важке поранення в стегно, знепритомнів через втрату крові й залишився на полі бою, завалений тілами вбитих. Майн Ріда визнали загиблим, в американських газетах з'явилися некрологи, а родина в Північній Ірландії отримала повідомлення про його смерть.

Та якимсь дивом письменнику вдалося вижити. Покинувши шпиталь, він кілька місяців пробув у Мексиці, знайомлячись із країною і вивчаючи її природу, а навесні 1859 року вийшов у відставку в чині капітана й повернувся до Нью-Йорка, щоб і надалі займатися журналістикою. Саме тоді він почав писати свій перший роман, в основу якого лягли його власні враження від пережитого на Мексиканській війні.

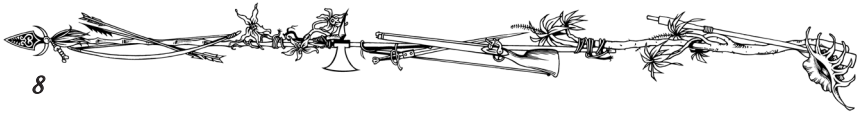

Проте в Америці знайти видавця не пощастило — і майбутня літературна знаменитість вирушає до Англії. Але не заради публікації книжки: у кількох європейських країнах спалахнули визвольні революції, і в США формувалися добровольчі загони для надання допомоги повстанцям у Баварії та Угорщині. На чолі загону волонтерів Томас Майн Рід відплив до Європи, але, на жаль, спізнився — революцію на той час уже придушили. Розпродавши зброю, він відрядив своїх однодумців на батьківщину, а сам залишився в Англії.

У Лондоні на нього чекала не тільки літературна слава, а й щастя всього його життя. Тридцятирічний Майн Рід з першого погляду закохався в тринадцятирічну дівчинку з аристократичної родини — Елізабет Хайд. Через два роки, здолавши відчайдушний опір Елізабетової рідні, він одружився з коханою, яка стала його вірною супутницею, а потім і хранителькою літературної спадщини письменника.

Успіх першого роману Майн Ріда — «Вільні стрільці» (1850) — привернув до нього увагу видавців, і починаючи від 1851 року на прилавках книгарень регулярно з'являлися його повісті для дітей, героями яких ставали підлітки, котрі опинялися в екстремальній ситуації. Першою вийшла повість «Житло в пустелі», далі — діалогія «Хлопчики-мисливці, або Пригоди у пошуках білого бізона», за нею — ще два десятки надзвичайно захопливих оповідань, сповнених неймовірних пригод.

Одночасно письменник працював і над «дорослими» книгами. Після «Вільних стрільців» вийшов роман «Мисливці на скальпи», який став справжнім бестселером — від часу його першого видання тільки у Великій Британії було продано понад мільйон примірників книги. Шалений успіх мали також романи «Білий вождь», «Квартеронка», «Оцеола»; але вершиною творчості Майн Ріда, його шедевром, поза всяким сумнівом, став роман «Вершник без голови».

Було б дивно, якби в житті цього незвичайного чоловіка все складалося гладесенько-рівнесенько. Отримуючи чималі гонорари, 1866 року він задумав збудувати поблизу Лондона величезну гасієнду (маєток) у мексиканському стилі. Ця затія довела Майн Ріда до того, що він опинився по самі вуха в боргах. Від цілковитого розору письменника врятувало опублікування «Вершника без голови». Утім невдала спроба не зупинила невгамовного відставного капітана — він заснував власну газету, яка скоро прогоріла і вже за півроку припинила своє існування.

Після цих невдач Майн Рід вирішив знову їхати до Америки, сподіваючись там спромогтися на гроші й виправити таким чином своє фінансове становище. У Нью-Йорку він опублікував низку коротких романів на замовлення видавництва *Beadle and Adams Co.*, які відродили його письменницьку славу. А тим часом у Європі — Франції, Німеччині та Росії — почали одна по одній, мов гриби після дощу, з'являтися літературні підробки, що їх невідомі ремісники публікували під його популярним ім'ям-псевдонімом «Капітан Майн Рід».

У 1869 році письменник заснував пригодницький журнал для американських підлітків, але його видання так само невдовзі довелося припинити: у лютому 1870 року знову відкрилася рана, якої він зазнав на Мексиканській війні. Лікарі визнали стан Майн Ріда безнадійним, але впертий капітан виграв і цю битву зі смертю. За чотири роки все повторилося знову, почалося зараження крові, і цього разу письменникові знадобилося понад півроку, щоб нарешті звестися на ноги. Проте він до кінця життя залишився інвалідом і не міг пересуватися без милиць, постійно пересилуючи тяжкий біль.

Разом з родиною він повернувся до Англії, де й замешкав на фермі, час від часу продовжуючи літературну працю. Саме тоді він написав романи «Капітан стрільців», «Королева озер» і «Гвен Уїнн».

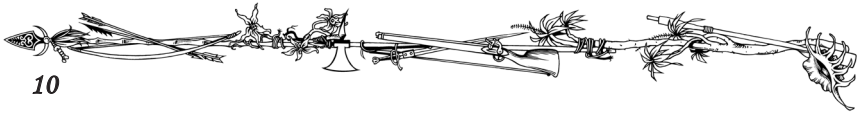

На початку жовтня 1883 року давня рана далася визнаки, і Майн Рід остаточно втратив здатність пересуватися. А за кілька тижнів помер.

Утім капітан Майн Рід і цього разу примудрився обдурити смерть: ще довгих шість років після того, як перестало битися серце письменника, виходили друком його нові твори, які він не встиг опублікувати за життя.

РОЗДІЛ 1

Над дикою неозорою прерією, що простяглася на південь від старовинного іспанського містечка Сан-Антоніо-де-Бехар, — безхмарне блакитне небо і сліпуче полуденне сонце. Випаленою рівниною Техасу в бік поселень на річці Леоні повзуть низкою фургони; їх десять, і над кожним — напрутий на заокруглені ребра парусиновий сніжно-білий навіс. Навкруги по всій прерії — жодного знаку людських осель, не видно й жодного поруху: ані пташини вгорі, ані звіра внизу. Все живе в цю спекотливу пору завмирає або шукає затінку від немилосердного сонця. Фургони, запряжені міцними мулами, навантажені силою-силенною їстівних припасів, дорогими, навіть розкішними меблями, темношкірими рабіннями й їхніми дітлахами; чорні невільники прошкують поруч узбіччям, дехто стомлено шкандибає позаду, ледве плентаючи збитими до крові босими ногами. Попереду цього обозу — легкий дорожній екіпаж; його чорношкірий кучер у задушливій лівреї упріває від спеки. З першого погляду стає зрозуміло, що це обоз не якогось там бідняка-переселенця з північних штатів, котрий вирушив пошукати щастя чи притулку на нових землях, а якийсь вельми заможний південець, очевидно, придбавши собі чималу садибу і плантацію, прямує нині у свої володіння разом з родиною, всіма пожитками і рабами...

А ось і сам він серед вершників на чолі валки фургонів — плантатор Вудлі Пойндекстер — високий сухорлявий чоловік років п'ятдесяти, з величною, гордовитою поставою й суворим жовтаво-хворобливим лицем. Одяг на ньому, вочевидь, дорогий, але простий: зграбний сюртук вільного крою, шовковий жилет і нанкові панталони. У вирізі жилета видно розстебнутий гудзик сорочки з найтоншого батисту, комірець якої перев'язано чорною стрічкою. Ноги в черевиках з м'якого дубленця були засунуті в стремена. Тінь від крислатого капелюха падала на обличчя плантатора.

Двоє вершників їхали поряд з ним, праворуч — син пана Пойндекстера, двадцятирічний юнак у білій панамі, що вельми йому личила, й легкому костюмі блідо-блакитного кольору. Його відкрите обличчя було сповнене життя, щире й веселе, чим він дуже різнився від старшого на сім років двоюрідного брата, відставного офіцера з волонтерів. Той, вбраний у суконний військовий однострій, похмуро похитувався в сідлі праворуч від плантатора. Трохи осторонь від цієї трійці їхав ще один вершник, вдягнений у дешевший одяг, з канчуком у міцно стисненій руці. Цього чолов'ягу звали Джоном Сансомом, він був наглядцем над пішими невільниками, погоничем і провідником водночас. На його смаглявому з грубими рисами обличчі застиг вираз замкнутості й настороженості. В екіпажі, досить просторому й пристосованому для тривалої подорожі, сиділи дві молоденькі дівчини. Одна, зі сніжнобілою шкірою, — єдина донька Вудлі Пойндекстера; друга, чорношкіра, — її служниця. Караван почав свій шлях від берегів Міссісіпі, з Луїзіани.

Вудлі Пойндекстер був нащадком французьких емігрантів; ще зовсім недавно він володів величезними плантаціями цукрової тростини і славився як один з найбагатших та найвизначніших аристократів американського Півдня. Але надмірна марнотратна гостинність зрештою довела його до розору, тож Пойндекстеру,

на той час овдовілому, довелося покидати обжиті місця і вирушати разом з родиною на південний захід Техасу.

Караван посувався прерією дуже поволі, наче навпомацки, — на рівнині не було наїждженої дороги: лише ледь помітні сліди від коліс возів серед прим'ятої сухої трави свідчили про те, що тут уже хтось проїжджав раніше. Подорожні знемагали під палючим полудневим сонцем від гнітючої тиші, що стояла над прерією. Але, хоч як повільно просувалася запряжена худоба, все ж миля за милею залишалися позаду, і південець сподівався ще завидна дістатися кінцевої мети їхньої подорожі.

Проте не минуло й кількох хвилин, як Джон Сансом подав знак караванові зупинитися. Спершу він погнав свого коня трохи вперед, потім рвучко осадив його і повернув назад так, ніби побачив попереду якусь перешкоду. Плантатор вирішив був, що наглядач помітив оддалік індіанців, загони яких, як подеювали, час від часу почали з'являтися саме в цих місцях, і запитав вершника:

— Що сталося?

— Трава вигоріла... У прерії була пожежа.

— Але ж запаху диму немає. У чому ж річ?

— Горіло днями, не зараз, — вершник спідлоба глипнув на хазяїна, — там уся земля чорна.

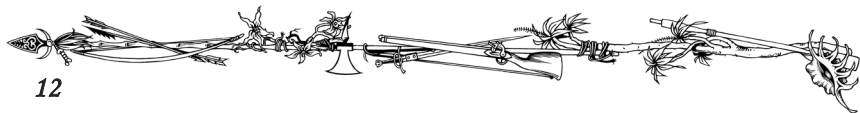
— То й що з того? Випалена трава нам не перешкода...

— Нічого здіймати рейвах через дурницю, — спохмурнів плантаторів племінник, витираючи спітніле чоло.

— Але як же ми тепер знайдемо дорогу, капітане Колхауне? — заперечив провідник. — На згарищі не лишилося сліду від старої колії, самий попіл. Боюся, ми зіб'ємося зі шляху.

— Дурниці! Ми просто перетнемо вигорілу ділянку і знайдемо колію вже на тому боці. Уперед! — гукнув Колхаун.

— Знати б ще, де він, той бік, — похмуро буркнув Джон Сансом і, скося глипнувши на капітана, поскакав

виконувати наказ. Він хоча й походив зі східних штатів, проте дещо знав про життя і у прерії, і на прикордонні. Караван рушив, але, наблизившись до вигорілої ділянки, раптово спинився. Ніде ані сліду, ані жодної вцілілої травинки — усе перетворилося на попіл. Чорне згарище простяглося перед мандрівцями ген-ген до обрїю.

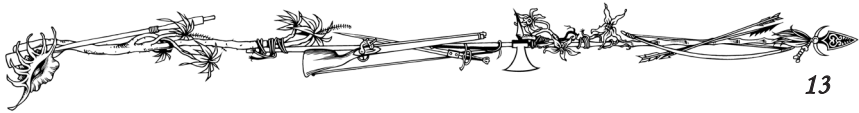
— Джон має рацію, — заклопотано мовив плантатор. — Що робитимемо, Кассію?

— Поїдемо далі вперед, — відставний капітан кинув самовдоволений погляд у бік екіпажа, у вікні якого промайнуло стривожене ніжне личко його кuzини. — Дядечку! По той бік згарища має бути річка. Знайдемо переправу... Не вертатися ж нам назад. Покладіться на мене!

— Гаразд. — Пойндекстер кивнув, погоджуючись, і дав знак погоничам фургонів продовжувати рух. — Сподіваюся, ми не заблукаємо...

Пройшовши ще близько милі навпростець, валка знову спинилася, але тепер наказ віддав сам Колхаун. Дещо в навколишньому згорілому ландшафті змінилося, хоча й не на краще. Рівнина, як і перше, залишалася гладенькою й чорною, мов дошка, лише подекуди виднілися довгасті ланцюжки пагорків, котрі змінювалися видолинками, у яких проступали обгорілі цурпалки колишніх дерев та обвуглених кущів акації, що стояли поодинокі й купками. Було вирішено рухатися найближчим таким видолинком, оминаючи згорілі в пожежі гайки. Капітан уже не був таким самовпевненим, він усе частіше озирався назад, сумніваючись, чи туди вони їдуть, аж поки нарешті на його похмурому обличчі таки з'явилася вдоволення посмішка — пожарище несподівано скінчилося, і головний екіпаж знову викотився на найжджену колію.

Вершники одразу помітили сліди коліс і відбитки кінських копит — зовсім свіжі, добре видно, що не пізніше як годину тому тут пройшов такий самий караван. Він, мабуть, теж простував до берегів Леони;

можливо, це був урядовий обоз, відряджений до форту Індж. Залишалося лише триматися його сліду, що й було зроблено, — той форт стояв недалеко від нової садиби Вудлі Пойндекстера.

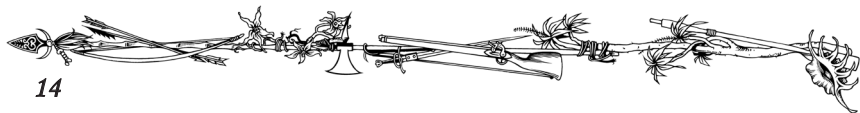
Обоз пройшов ще з милою цією дорогою — доки нарешті Кассій Колхаун змушений був з глибоким розпачем визнати, що слід сорока чотирьох коліс, якими він так упевнено допіру вів свій караван, залишено одним екіпажем і десятьма фургонами, тобто тими самими, які зараз їхали позаду нього і разом з якими він подолав увесь довгий шлях — від самісінької затоки Матагорди.

Тепер не лишилося жодних сумнівів — караван Вудлі Пойндекстера описав широке коло, рухаючись слідами власних коліс.

РОЗДІЛ 2

Остаточо збагнувши це, капітан Кассій Колхаун натягнув поводи, спиняючи коня, і грубо вилаявся. Він упізнав і місце, з якого караван рушив після останньої зупинки, і сліди босих ніг чорношкірих невільників, і навіть відбиток половини підкови з заднього копита свого коня. Тепер йому в цьому, хоч і з великою неохотою, все ж довелося зізнаватися плантаторові. І не так досадував він через те, що вони дурно проїхали добрячі дві милі, як визнання власної неправоти уразило його самолюбство. Справді-бо, перебравши на себе роль провідника, він зганьбився як хлопчисько, тим паче що напередодні сам же й посварився з досвідченим провідником, найнятим його дядьком в Індіанолі, і той забажав розрахунку.

Караван знову спинився; Вудлі Пойндекстер більше ні про що не питає, зрозумівши, що до смерку, як він сподівався, прибути на місце не вдасться. Та то не найгірше лихо, ймовірна небезпека чигала тепер скрізь на цій широкій смузі вигорілої прерії. Он скільки клопоту

додалося: води, щоб напоїти коней і мулів, у них обмал, годувати тварин так само нічим, обозові доведеться заночувати просто неба в глухій місцевості, а найголовніше — з ними немає досвідченого провідника, який знав тут кожну стежину. На племінника, знаючи його вперту і запальну вдачу, плантатор не гнівався, але звістка про те, що вони таки збилися з дороги, подіяла на нього гнітюче. Відчувши невпевненість у поведінці Кассія, плантатор відвернувся і поглянув на небо.

Сонце, все ще пекуче, помалу схилялося до заходу. Південець помітив зграю чорних грифів, які літали у височині над заблуканими мандрівцями, ось кілька птахів спустилися до самої землі, решта закружляли над головами, аж плантатор відчув, як неспокій заповзає в душу. Він хотів було порадитися з сином, що робити далі, та раптом почув радісний лемент чорношкірих слуг: до каравану галопом наближався якийсь вершник.

Це була й справді приємна несподіванка!

— Він мчить у наш бік, еге ж? — вигукнув Вудлі Пойндекстер.

— Так, батьку. — Генрі відчайдушно розмахував панамою, піднявши її високо над головою, — привертав увагу незнайомця.

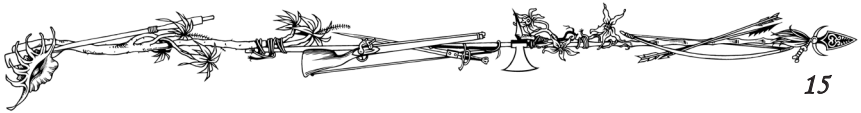
Та вершник і без того вже помітив караван. Невдовзі він під'їхав так близько, що його можна було роздивитися трохи краще.

— Судячи з одягу, мексиканець, — пробурмотів Генрі.

— Тим краще, тоді він напевно знає дорогу, — так само стиха відказав плантатор і злегка підняв капелюх, вітаючись з вершником, який зупинив свого розпаленого коня просто перед ними.

— Добридень, кабальєро! — промовив по-іспанськи капітан. — Ви мексиканець?

— Ні, сеньйори, — незнайомиць стримано всміхнувся і заговорив англійською. — Гадаю, нам зручніше буде порозумітися з вами вашою рідною мовою. Адже

ви американці з південних штатів? — вершник кивнув у бік чорних невільників. — І вперше в нашій прерії, чи не так? До того ж збилися з дороги. Зовсім випадково я помітив ваші сліди, коли їхав сюди, тож вирішив хоча б чимось допомогти...

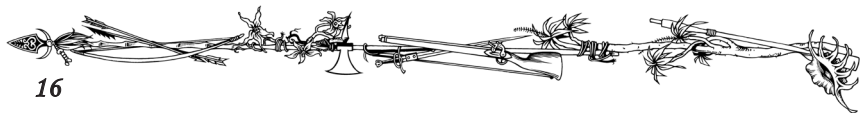
— Сер, це вельми люб'язно з вашого боку, — мовив плантатор трохи пихато, — ми будемо вам дуже вдячні за допомогу. Мое ім'я Вудлі Пойндекстер. Я придбав садибу на березі Леони, недалеко від форту Індж. Ми сподівалися дістатися туди завидна. Як ви вважаєте, це можливо?

— Побачимо. — Незнайомець поскакав до найближчого пагорба, гукнувши на ходу: — Я зараз повернуся!

Із-за завісок карети на вершника зацікавлено дивилися дівочі очі — в них світилося не лише очікування, а й жагуча цікавість, яку заронив цей молодий вершник, на вигляд — не більше двадцяти п'яти років, стрункий і широкоплечий, у мальовничому вбранні мексиканського скотаря, він упевнено сидів у сідлі на породистому гнідому коні, що нетерпляче рив копитом землю, поки його хазяїн вдивлявся в околиці. На сонці зблискував золотий позумент, яким оздоблено його чорний капелюх; міцні ноги були взуті у високі чоботи зі шкіри бізона, стегна обтягнуті полотняними штаньми із шнурованням замість лампасів, ясно-червоним шовковим шарфом туго оперезано тонкий стан. Мало не вперше в житті серце Луїзи Пойндекстер билосся так гучно. Незнайомцеві напевно підлестило б, якби він дізнався, які почуття викликав у серці юної креолки.

Проте вершник і гадки не мав про її існування. Він лише мигцем позирнув на запорошений екіпаж, коли повертався до власника фургонів.

— Допомогти з прикметами, на які ви могли б орієнтуватися, я вам, на жаль, не зможу, сер. Вам доведеться триматися сліду мого коня, щоб переправитися через Леону на п'ять миль нижче від прикордонного форту. Я й сам їду до того ж броду... — Незнайомець

на мить замислився. — Проте це не кращий вихід. Після пожежі тут устигли побувати дикі мустанги, які залишили на згарищі силу-силенну відбитків своїх копит... Мені дуже шкода, містере Пойндекстере, що я не зможу супроводжувати вас. Я мушу терміново прибути у форт зі спішною депешею. Та все ж — мій кінь підкований, слід його помітно відрізняється від слідів диких коней. Орієнтуйтеся за сонцем — воно увесь час має бути у вас по праву руч. Миль із п'ять рухайтесь й далі навпростець, нікуди не звертаючи, там побачите верхівку високого кипариса. Його стовбур на заході видно здалеку — він відсвічуватиме майже пурпуром. Їдьте просто до нього — кипарис стоїть на самому березі річки, недалеко від броду...

Перш ніж ударити коня острогами, вершник озирнувся на карету і тут-таки перехопив темний, блискучий і сповнений ніжності погляд молодої дівчини, але поспішно відвернувся, ніби побоюючись виказати себе мимовільним сповненням захвату поглядом у відповідь і здатися надмірно зухвалим.

— У мене часу обмаль, тож даруйте мені за те, що залишаю вас напризволяще, — сказав він плантаторові.

— Ми вам щиро вдячні, сонце допоможе нам не збитися зі шляху, а...

— Тільки б погода не підвела, — по хвилі роздумів зауважив вершник. — На півночі збираються хмари, але, сподіваюся, ви все-таки встигнете дістатися річки... Стривайте, ось що: краще тримайтеся сліду від мого ласо!

Незнайомець зняв з луки сідла згорнуту кільцями волосяну мотузку і, прикріпивши один її кінець до кільця на сідлі, кинув другий на землю. Відтак, гречно піднявши капелюха, підстрожив свого коня і знову поскакав прерією. Його ласо здійняло цілу хмару чорного пилу і залишило на вигорілій землі смугу, схожу на слід величезної змії.

— Дивовижний хлопчина! — задумливо мовив плантатор. — Чомусь він навіть не назвав себе.

— А я б сказав — просто зухвалець, — буркнув капітан, який помітив, як незнайомиць поглянув на карету. — Що ж до його імені, то можна не сумніватися — він назвався б вигаданим. Тут, у Техасі, повнісінько таких молодчиків, як правило, з темним минулим...

— Послухай, Кассію, — заперечив молодий Пойндекстер, — ти несправедливий. Він поведився як справжній джентльмен.

— Генрі, ти де-небудь бачив джентльмена, який напинав би на себе мексиканське ганчір'я? Ладен заклас-тися, що й цей один з таких пройдисвітів... Ну та Бог з ним; хочу перекинутися словом з твоєю сестрою.

Під час розмови з капітаном Луїза все ще проводжала очима ставну постать вершника, що стрімко відда-лявся.

— Що сталося, Лу? — прошепотів Колхаун, під'їхав-ши зовсім близько до екіпажа. — Може, ти бажала б наздогнати його? Ще не пізно — хочеш, я дам тобі свого коня?

Замість відповіді дівчина лише дзвінко засміялася.

— Цей волоцюга так зчарував тебе? — не здавався капітан. — Тож знай — це всього лише ворона, виря-джена в павине пір'я.

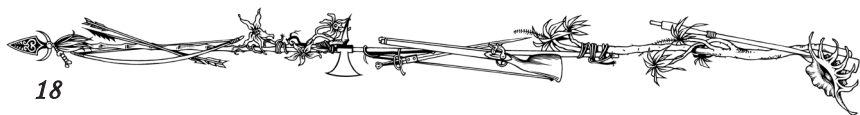
— Кассію, як тобі не соромно? Ну чому ти так злишся?

— Ти поводишся непристойно, Луїзо. Я певен, що це простий кур'єр зі скотарів, якого найняли офіцери форту.

— Справді? — дівчина лукаво глянула на свого роз-дратованого родича. — Я б не проти отримувати лю-бовні листи з рук такого кур'єра.

— Стережися, щоб батько тебе не почув!

— А ти, Кассію, не вчи мене, як поводитися! — Де й поділася Луїзіна жартівлива усмішка. Вона прова-дила далі поважним тоном: — Хоч батько і вважає тебе бездоганим взірцем, для мене ж ти всього лише капітан Колхаун. Та ще — двоюрідний брат, не більше. Але і в цьому разі, кузене, я не збираюся вислуховувати

твої нотації... Є тільки одна людина, до порад якої я мушу дослухатися і докори від якої згодна вислуховувати. Тобі ж раджу надалі утриматися від подібних моралей — ти не мій обранець!

Отак сказавши, дівчина знову відкинулася на подушки екіпажа і запнула завіски карети, даючи кузенові зрозуміти, що розмову закінчено.

Своєю гострою відмовою дівчина спантеличила Колхауна. Він не був готовий до такого. З полегкістю зітхнув, лише почувши голосні вигуки погоничів. Фургони знову посунули чорною прерією, колір якої цілком відповідав невеселим капітановим думкам.

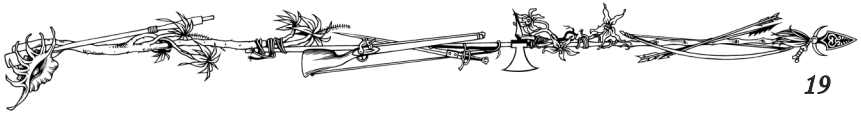
РОЗДІЛ 3

Про дороговказ відтепер можна було не турбуватися — звивистий слід від ласо тягнувся безперервною смугою і був добре видний. Вершник, що залишив його, навіть дбайливо обминав перешкоди, аби караванові було вільніше їхати.

— Погляньте, той молодик і це передбачив! — утішено мовив Вудлі Пойндекстер, зрозумівши, що вершник зумисне обирає таку дорогу. — Шкода, що я не встиг спитати його ім'я. Сподіваюся, ми ще зустрінемося, якщо тільки він служить у форті.

— Я теж був би радий з ним заприятелювати, — усміхнувшись, зауважив Генрі.

Обоє раділи — важкий перехід згорілою прерією добігав кінця. Цей добрий настрій передався і всім іншим, крім, здається, Кассія Колхауна. Чорношкірі невільники й собі загомоніли веселіше. Слід сказати, що їхній пан плантатор був не жорстоким, а радше поблажливим рабовласником і зазвичай уважливо ставився до їхніх потреб. У фургонах залунали жваві голоси — усім нетерпеливилось якнайскоріше прибути на місце.

Проте ця весела благодущність тривала недовго — як і сказав незнайомец, сонце сховалося за хмари раніше, ніж караван досяг річки. Хмари, що поступово заволокали небо, гнітюче вплинули на подорожніх, проте слід ласо все ще чітко вирізнявся на згарищі.

— Здається, вже сутеніє, — плантатор дістав з кишені жилета золотого годинника і поглянув на циферблат, — а насправді ще тільки третя година. Де взявся цей наш рятівник, що так допоміг нам! Коли б не він, ми б до смерку блукали цією чорною прерією. Мабуть, що випало б і заночувати тут, на попелищі...

— Не радив би всім занадто тішитися, — почувся роздратований голос капітана. — Добре буде, якщо не станеться якогось гіршого лиха.

— Що ти маєш на увазі, Кассію? — спохмурнів ха-зйін каравану.

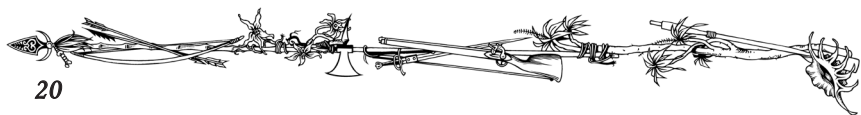
— А те, дорогий дядечку, як би цей ваш хвалений рятівник та не завів нас до дідька в зуби. Щось у мене кепські передчуття. Судить самі. Ми проїхали вже понад п'ять миль... можливо, навіть і всі шість, і де ж той горезвісний кипарис, про який він торочив? У мене, як вам відомо, чудовий зір, утім скільки я не вдивлявся — навкруги сама тільки трава, кущі, кактуси та інша тутешня погань.

— Навіщо ж йому нас обманювати? — вигукнув Генрі.

— Причин для цього у нього могло бути скільки завгодно.

— То наведіть нам, містере Колхауне, бодай одну з них, — пролунав насмішкуватий дзвінкий голосок з екіпажа, який злегка сповільнив хід. Луїза з цікавістю дослухалася до чоловічої розмови. — Нам нетерпеливиться почути твою думку, Кассію.

— Ще б пак: цей пройдисвіт-мексиканець справив на тебе враження, — огризнувся Колхаун, — тож мої припущення ти, як завжди, назвеш фальшивою тривою.

— Ну ж бо, вислови їх скоріше. Ти в нас досвідчений військовик і мандрівник, тобі має бути видніше...

Капітан, імовірно, не відповів би на дівоче глузування, але втрутився Пойндекстер:

— Послухай, Кассію, поясни нам нарешті, що ти маєш на увазі. Що означають твої натяки? З якої речі цей молодик міг завести нас не туди?

— Я нічого не стверджую напевне, дядечку, але...

— Кажі прямо!

— Ну... мало що може статися! Буває, що в преріях грабіжники часто нападають на каравани, вбивають подорожніх заради наживи, викрадають худобу.

— Просто жаж! — вигукнула Луїза з удаваним переляком.

— Ти маєш на увазі індіанців? — На відміну від дівчини, її батько сприйняв слова небожа цілком серйозно.

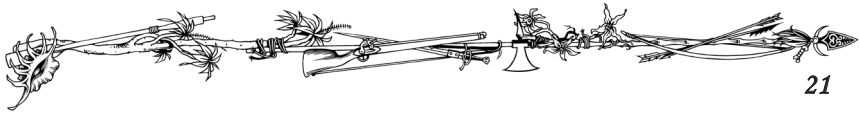
— Трапляється, що й індіанці, але набагато частіше за червоношкірих видають себе і мексиканці, і білі англосакси. Розмальована фарбою пика, перука з кінського хвоста, кілька пір'їн у волоссі і якнайбільше нахабства — ось і увесь маскарад. Якщо ми нашттовхнемося на банду таких «білих індіанців» — а таке бувало, це не просто чутки, — то й винуватити нам буде нікого, крім самих себе. Не треба вірити першому стрічному!

— Кассію! Це вже не просто слова, це серйозне звинувачення. Ти хочеш сказати, що цей вершник мав намір заманити нас у пастку?

— Я нічого не стверджую, дядечку, — уперто мовив капітан. — Я лише кажу, що таке бувало, і це неспростовний факт.

— Що ж нам, бідолашним, тепер робити? — глузливо поцікавилася Луїза, знову визираючи з екіпажа. — Повернути назад, га, капітане Колхауне? Чи почнемо нишпорити під кожним кущем, як це наразі робить Генрі, — чи немає там індіанської засідки?

Креолка марно підсміювалася над братом — юнак, якому було неприємно слухати кузенів просторіку-

вання, поскакав уперед і тепер, звернувши зі стежки, повертався, щось збуджено вигукуючи.

— Твої підозри несправедливі, Кассію! — вигукнув Генрі, осаджуючи коня. — Чистий наклеп. І я можу це довести. Поглянь на це — візитна картка. Тут написано: «Звідси кипарис уже видно».

— Де ти це знайшов? — недовіриливо і гидливо поцікавився капітан.

— На колючках кактуса. Тут намальовано руку-дороговказ. Лишень придивіться пильніше — ви одразу помітите дерево. — Генрі кивнув на обрій.

Якби сонце світило, як раніше, кипарис можна було б побачити з першого погляду. Але небо, яке ще недавно сяяло бездонною блакиттю, тепер важко нависало над землею, ставши свинцево-сірим, і, хоч як пильно вдивлялися вершники, все ж нічого схожого на верхівку дерева розгледіти не змогли.

— Цілковита нісенітниця, — заявив Колхаун. — Я переконаний, що то лише нова хитрість цього волоцюги.

— Візьми бінокль, Кассію, — з екіпажа простяглася гнучка дівоча рука, — може, сьогодні твій чудовий зір тебе підводить. Я впевнена, що дерево як стояло, так і стоїть на своєму місці...

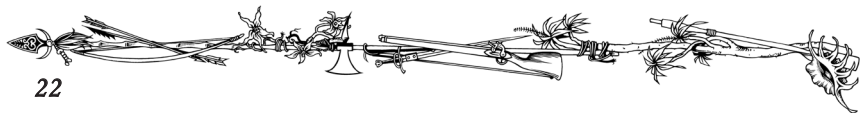
Бінокль, проте, узяв Луїзин батько і, наладнавши його на свої очі, виразно побачив той-таки червонястий кипарис, про який недавно говорив незнайомець.

— Ти маєш рацію, доню, — промовив Вудлі Пойндекстер, — кипарис на місці. Незнайомець виявився чесною людиною. Та й мені не вірилося, що він міг замислити проти нас щось лихе. Містере Сансоне, — гукнув плантатор, — звеліть фургонам рухатися за нами!

Кассій Колхаун підстрожив коня і поскакав у хвіст каравану; його гнітило товариство супутників.

— Дай мені поглянути на те, що ти знайшов, Генрі, — тихо попросила Луїза.

Юнак охоче віддав сестрі візитну картку і приєднався до батька.

— Моріс Джеральд, — прочитала дівчина на картонній табличці. — Моріс... — прошепотіла вона схвильовано, ховаючи картку на грудях. — Хто б ти не був, звідки б не з'явився, куди б не проліг твій шлях і ким би ти не став, віднині у нас із тобою одна доля!

РОЗДІЛ 4

Утім, такий мрійливий стан юної креолки тривав недовго. Караван знову спинився, і Луїзу повернули до дійсності тривожні вигуки. Вона впізнала стурбований братів голос:

— Озирнися, батьку! Хіба ти не бачиш? Ген, позаду фургонів...

— Бачу, але не можу зрозуміти, що то таке, — спантеличено промовив Пойндекстер. — Це схоже...

— На смерчі. — Капітан, звернувши увагу на грізне природне явище, знову приєднався до вершників, які їхали попереду каравану. — Ніколи не бачив нічого подібного...

— Вони рухаються, — вигукнув Генрі. — Погляньте! Ніби величезні чорні стовпи то зближуються, то розходяться знову.

Вершників охопило зловісне передчуття, дедалі більшою тривогою проймався кожен з них, спостерігаючи грізне стихійне лихо, що насувалося на караван з північного краю прерії.

Це було щось схоже на фантастичного десятиголового титана. Велетень-примара то вихилявся, то завмирав, то раптом оживав і пускався в жаккий химерний танок, підкоряючись волі стихії. Звідти долинав глухий гук, схожий на шум водоспаду, що часом переривався тріском, схожим на рушничні залпи або віддалені удари грому. Низькі чорні з жовтизною хмари затягли все небо. Коні сполохано сахалися й іржали, знетямлено ревли мули; негри зляканими купками

тулилися до возів. Гук дедалі дужчав, стаючи все виразнішим...

Аж раптом з протилежного боку — від річки — почувся гучний тривожний крик. Обернувшись на нього, південці побачили вершника, що мчав щодуху просто до них. Це був той самий незнайомиць, слід від ласо якого нещодавно був для каравану провідною ниткою у вигорілій прерії.

Луїза тихо скрикнула.

— Мерщій уперед! — вигукнув вершник, щойно під'їхав ближче. — Женіть чимдуж!..

— Що це коїться? — стривожено спитав плантатор. — Нам загрожує велика небезпека?

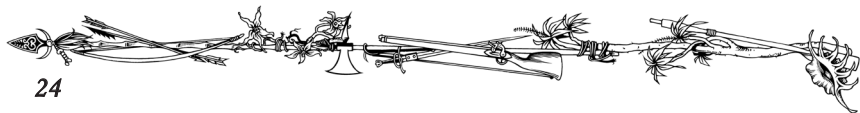
— Авжеж. Я змушений був повернутися. Тільки діставшись самого броду, я помітив явні ознаки того, що насуваються смерчі.

— Сер, ми ніколи не стикалися ні з чим подібним, — перебив незнайомця Генрі.

— Це страшна пилова буря. Вона несе з півночі не лише крижаний вітер і пилову масу, а й сіє смерть на своєму шляху... Містере Пойндекстере, — нетерпляче і вимогливо звернувся вершник до плантатора, — ви і всі ваші люди у біді. Тутешній норд не завжди буває таким, але цей... Бачите ті чорні смерчі? Це тільки провісники бурі, й самі собою вони не такі страшні, але он та чорна хмара, що вже майже заволокла небо і суне просто сюди, — вона несе смерть. Мусите якнайшвидше втекти з-під неї. Не мине й чверті години, як усіх нас накриє бурхлива стихія... Уперед! Накажіть погоничам поганяти чимдуж і не жаліти батогів!..

Але підганяти наляканих тварин не довелося, вони й самі щосили тягли важкі фургони. Вершники й екіпаж, як і раніше, їхали попереду. Моріс Джеральд тримався позаду; час від часу він спиняв свого коня, озирався назад, оглядав небосхил і тривожно хмурився.

— Небезпека все ще не минула? — нарешті запитав його плантатор, під'їжджаючи ближче до незнайомця.

— Боюся, що так. Вітер досі не змінив напрямку, тож смерчі женуться за нами слідом. Чи не можна прискорити рух каравану, сер?

— Не думаю... мули просто нездатні на більше.

— Боюся, що ми все ж не встигнемо втекти від буревію, — задумливо промовив вершник, — швидкість вітру завелика... Ось що, містере Пойндекстере, спробуймо врятуватися в інший спосіб. Буде краще, якщо ми зупинимось... Насамперед необхідно закутати попонами, ковдрами, чим завгодно голови коням і мулам, інакше тварини засліпнуть від пилу і покажуться. Для цього згодиться будь-що — хустки, пончо, навіть сюртуки. Відтак нехай усі ваші люди поховаються в фургони й щільно позапинають краї парусини. Усі, хто на конях, — в екіпаж; про нього я подбаю сам. Не баріться, сер!

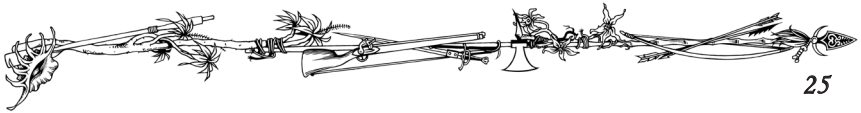
Караван зупинили, молодий вершник поскакав до екіпажа, а плантатор із Джоном Сансом зайнялися фургонами. Віддавши необхідні настанови погоничам, вони приєдналися до Моріса.

— Міс, — вершник нахилився до дівчини, яка визирнула з вікна, — нехай ваш кучер перейде в екіпаж, інші чоловіки теж. Необхідно опустити й якомога щільніше загнути всі завіски на вікнах, перевірити запори на дверях. Не хвилюйтеся, — м'яко додав він, помітивши тривогу в Луїзиних очах, — усе це триватиме недовго... Не гайте часу, панове, прошу вас, — обернувся він до чоловіків, — мерщій до екіпажа, місця вистачить усім.

— А ви, сер? — стурбовано вигукнув Генрі.

— За мене не хвилюйтеся... Скоріше, ну ж бо!

Перевіривши фургони і запряжених тварин, які тремтіли від збудження і страху, вершник повернувся до щільно загнутого екіпажа, зіскочив з сідла, дістав із саков при сідлі серапе — плащ для верхової їзди — і вправно обмотав його навколо голови свого коня. Закріпивши поли плаща на шиї коня, він накинув свій ясно-червоний шовковий шарф поверх капелюха і об-

винув навколо шиї. Тепер обличчя Моріса Джеральда було ніби під шовковою запоною. Прихилившись до свого коня, він завмер, чекаючи бурі. Те, що сталося далі, важко описати словами.

За якихось п'ять хвилин прерія навколо занурилася в непроглядну пільму. Перший смерч, наштотхнувшись на крайній фургон каравану, розсипався на густий чорний пил, що нагадував рушничний порох. Але головне було попереду. Ось на караван війнуло жаром, немов із челюстів величезної печі, потім зі свистом і виттям налетів поривчастий вітер, що приніс крижаний холод. В усій прерії навколо оглушливо вило і тріщало, як у пеклі. Минула ще мить — морок став непроглядним; нічого не було чути, крім завивання буревію і його глухого реву, від якого мули полягали на землю і щулилися. У повітря злетіли хмари попелу, піднятого вітром з випаленої прерії, — і ще понад півгодини потому в повітрі кружляли чорні вихори.

Нарешті поряд з екіпажем пролунав голос незнайомця.

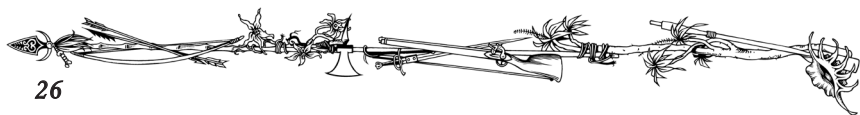
— Можете виходити, — промовив він, відкидаючи шарф на криси капелюха. — Буря повернула у бік Ріо-Гранде, але негода триватиме ще днів зо три. Тут тепер спокійно, а попіл з прерії змело геть і понесло далі.

— Сер, — плантатор поспішно спустився вниз приступками екіпажа, — ми вам завдячуємо...

— ...життям, тату, не менше! — підказав йому Генрі, сплигуючи на землю. — Як вас звати, сер?

— Моріс Джеральд, — відповів незнайомиць. — У форті мене зазвичай кличуть Морісом-мустангером.

— Всього-на-всього... Якийсь ловець диких коней... — зневажливо пробурмотів Колхаун, озирнувшись на дівчину — чи чула вона? Проте ні загорошені попелом обличчя і одяг, ні невисоке становище молодого чоловіка не могли применшити те сильне враження, яке він справив на Луїзу Пойндекстер. Серце дівчини було завойоване раз і назавжди.

— Що ж, можете спокійно їхати далі, — мисливець підняв капелюха й усміхнувся. — Дорогу тепер ви легко знайдете без мене і мого ласо. Кипарис онде, тож їдьте просто на нього. Перейдете річку, побачите прапор на флагштоку над фортом. Сподіваюся, ви дістанетеся туди завидна... Прощавайте, мені вже час!

О, як же хотілося юній креолці, щоб вершник хоч раз поглянув у її бік. Проте він, не озираючись, зник у сірій млі.

РОЗДІЛ 5

Пагористі ділянки прерії з дубовими й горіховими гайками — надзвичайно мальовничі місця. Річка, що зветься Горіховою, вбирає тут у себе води сотні річечок і струмків і, своєю чергою, дає життя буйній зелені. Подекуди ліс, що росте по берегах, зливається в густі зелені смуги з кущів акації, агав, усіляких кактусів; там трапляються навіть екзотичний саґуаро¹ і деревоподібна юка. Усе це міниться барвами і духмяніє різноманітними пахощами, коли настає пора цвітіння. Сам ліс росте на родючому вапняно-чорноземному ґрунті, і тут можна побачити всі відтінки зеленого, що їх тільки здатні явити крони в'язів, шовковичних дерев, індіанське мильне дерево, кипариси, тополі... Кришталеву чисту воду відбиває сапфірову блакить неба, яку майже ніколи не заслоняють хмари.

Ніхто в цих місцях досі не жив осіло; самі тільки мандрівні індіанці з племені команчів пробиралися сюди заплутаними лісовими стежками, та й то верхи на конях. Тож недивно, що дикі звірі й птахи, метелики і бджоли, змії, тарантули і скорпіони обрали ці незаймані місця собі за домівку.

¹ Саґуаро, або Корнегія велетенська, — рід кактусів, які виростають завбільшки з дерево. (*Тут і далі прим. пер.*)

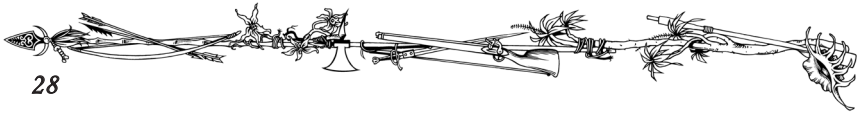

І саме тут, на соковитих пасовищах прерії, жили мустанги — найкращі, найбагатші й найрозумніші дикі коні. На них полювала людина, прагнучи приборкати мустанга і перетворити дику тварину на свого вірного помічника і друга. Моріс Джеральд був одним з тих одержимих мустангерів, для яких нездоланне захоплення кінськими стало справою всього життя...

На березі Аламо, швидкої і прозорої притоки Ріо-де-Нуесес, стояла самотня оселя — з тих скромних осель, яких більшість у Техасі. Вона більше нагадувала хатину і була збудована з розколотих уздовж стовбурів юки, вбитих сторч у землю, з покрівлею з вузького цупкого листя цієї ж гігантської рослини. Щілини між жердинами, на відміну від інших будівель західного Техасу, були не замазані глиною, а завішані зсередини кінськими шкурами, закріпленими не цвяхами, а колючками одного з мексиканських видів кактусів. Природного будівельного матеріалу на високих крутосхилах над річкою і в долинах було вдосталь. Ця проста оселя, схована від сторонніх очей, стояла в затишному місці під деревами, що півколом обступили невелику галяву при самому березі річки. Крім дверей, також обтягнутих кінською шкурою, оселя не мала інших отворів, і лише в покрівлі видно було димар крихітної кам'яної грубки, притуленої до однієї зі стін.

Піддашок позаду хатини був критий таким же листям, що й дах. Простір навкруги оточувала невисока огорожа з поперечних жердин, прив'язаних рослинним волокном до стовбурів сусідніх дерев. Така сама огорожа тяглася навколо ділянки лісу між хатиною та прямовисним берегом річки. Земля, зрита безліччю копит і подекуди втоптана до твердого, призначалася для коралю — спеціальної загороди для мустангів. Нині в коралі було з десятків коней, нещодавно зловлених, рвучких, зляканих несподіваною неволею, з дикими очима.

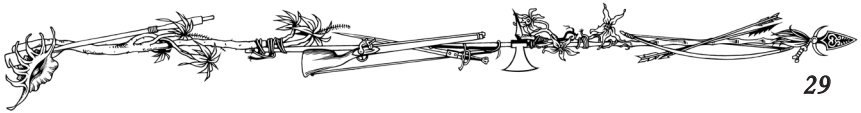
Усередині хатина була доволі затишна. Умебльована просто: ліжко — обтягнуті кінською шкурою кобилиці,

дві саморобні табуретки та грубий стіл, збитий з юкових обаполків. У дальшому кутку — щось подібне до ще однієї постелі. Геть несподівано в цій скромній обстановці було побачити полицю з книжками, перо, чорнило, поштовий папір і газети на столі. Деякі речі тут були ніби з іншого світу: скринька, оббита тисненою шкірою, коштовна подвійна рушниця, кутого срібла кубок, так само срібний свисток і мисливський ріг. Решта предметів — кухонний посуд, здебільш бляшаний, та чималий обплетений лозою бутель, призначений, вочевидь, для чогось міцнішого за воду з Аламо. Крім того, були тут мексиканське сідло з високою лукою, вуздечка з наголовачем із плетеного кінського волосу, такі самі поводи, два вже далеко не нові серапе і кілька мотків тонких сирицевих ремінців. Отаким було житло ловця мустангів.

Посеред кімнати на табуретці свобідно розсівся дебелий чолов'яга; ніщо в його зовнішності не вказувало на те, що він і є господар цього дому, той таки мустангер. Лукаве чоловікове лице виражало притаманні скоріше слугам звичну покору і терпіння. На цьому товстунові з давно нечесаною рудою чуприною було дивне вбрання — потерта вельветова куртка з великими кишнями, схожа на ту, що їх носять мисливці, й плисові короткі — до колін — штани з гетрами. Груба перкалева сорочка, а ще недбало пов'язана на шиї червона хустка та ірландські черевики доповнювали його образ. Фетровий капелюх з обвислими крисами лежав недбало кинутий на столі.

Про те, що цей чоловік, поза сумнівом, ірландець, свідчили не тільки його грубезні черевики, а й жажлива вимова. Час від часу він звертався до великого собаки, що лежав на підстилці біля теплої грубки, мало не вткнувши свого мокрого носа в попіл. Здавалося, тварина чудово розуміє слова співрозмовника: напівзаплющивши очі, пес глибоко зітхав і позіхав на всю пащу, показуючи чималенькі ікла.

— Що, Таро, скарбе мій, — запитував товстун, — хочеш додому? Мабуть, не відмовився б побігати у дворі старого замку по чистих плитах! І підгодували б тебе там як належить, а то вже й глянути на тебе страшно: геть захляв, захарчувався... Мені й самому туди, знаєш, як кортить! Тільки хтозна, коли молодий хазяїн надумає вернутися в рідні місця. Ех! Ну, та нічого, не журися: наш пан скоро збирається до селища, обіцяв і нас узяти з собою. Чорт забирай! Скоро три місяці, як я не бачив людей... Ех і гульнемо ми тоді з тобою! Еге ж, Таро?

Собака підвів голову і, здавалося, ежидно чмихнув.

— Не завадило б промочити горло, — ірландець поглянув на бутель. — Шкода, що там уже майже пусто. Та й недобре це, пити не спитавшись дозволу, га, Таро? Тара відвернув від нього морду.

— Засуджуєш? Маєш право... — Товстун підвівся. — Гадаю, нічого страшного не станеться, якщо я відкоркую ту заповітну сулію і лише трохи... понюхаю затичку.

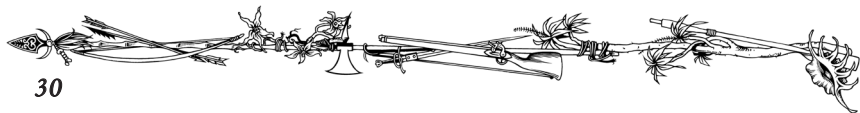
Він злодійкувато підійшов до бутля, при цьому кілька разів озирнувшись на двері, і, ніби змагаючись зі спокусою, простягнув і зараз же відсмикнув пухку руку.

— Крапельинку... не більше... хіба ж це гріх — я ж тільки на кінчик язика! — Почулося булькання рідини — ірландець так спрагло припав до шийки бутля, що, видно, промочив не лише язик, а й усю пересохлу горлянку.

Відтак, прицмокнувши кілька разів від задоволення, він поспішно заткнув бутель, поставив його на місце і знову всівся на табуретці.

— Таро! Це ти довів мене, спокуснику. Дивись же — нічого не кажи панові! Він однаково скоро поповнить запас у форті... І чому це містера Моріса так тягне в те селище? Каже, що вирушить туди, щойно спіймає того плямистого, як гречкою всипаного, мустанга. Присягнувся, що рано чи пізно, а таки спіймає його... Тихо! Хто там?

Собака схопився з підстилки і з гавкотом кинувся до дверей. Зовні почувся гучний оклик:

— Феліме! Ти куди запропастився?

— А ось і наш молодий пан, — пробурмотів ірландець, поспішно встав, узяв зі столу свого капелюха і посунув слідом за псом до виходу.

РОЗДІЛ 6

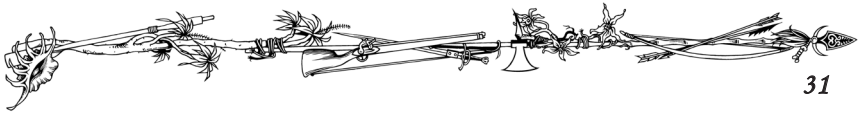
Фелім не помилився: голос належав Морісові Джеральду.

Як завжди, мустангер повернувся додому верхи на своєму гнідому, але той нині був майже чорним від поту, що просочив шерсть. Господарів кінь був не сам.

На туго напнутому ласо, прикрученому до сидельної луки, він вів за собою бранця. Шкіряний ремінь, що обхоплював морду і щелепи спійманого мустанга, утримувався ще одним ременем, перекинутим через голову на шию, що не давало коневі кусатися. Це була лошиця цілком незвичайної, неймовірно рідкісної масті — темно-шоколадної з білими плямами, рівномірно розкиданими по всій темній шкірі. Своєрідна масть дикого мустанга в парі з бездоганною будовою його тіла являла справжній взірець кінської вроди. Лошиця була широкогруда, крутобока, мала стрункі тонкі ноги і невелику акуратну голову. Красуня-бранка паслася зі своїм табуном у верхів'ях Аламо, де Моріс тричі безуспішно намагався спіймати її. Нарешті цього разу мустангерові пощастило.

Фелім ще ніколи не бачив свого господаря таким задоволеним — навіть коли Моріс повертався з дюжиною щойно спійманих коней.

— Ура! — заревів товстун, побачивши лошицю, і підкинув угору свого капелюха. — Хвала святому Патрікові, наш сер Моріс нарешті зловив плямистого мустанга! Та це ж кобила, хай мене грім поб'є! Ну й конячка! Красуня! Не диво, що ви так ганялися за нею. Їй-богу! На ярмарку ми могли б запропити за неї скільки захотіли, і її б у нас усе одно з руками відірвали, не торгуючись.

Куди ж ми таку красуню поставимо? У кораль, разом з усіма?

— Ні, там її можуть захвицати інші. Припнемо краще під накриттям. Гнідий, як гостинний хазяїн, поступиться їй своїм місцем, а сам перебуде ніч просто неба. Чи бачив ти, Феліме, коли-небудь таке прекрасне створіння?

— Ніколи, скільки живу на світі! Вона просто лялечка, здається, так і з'їв би солоденьку! От тільки набурмосена така, ніби вона сама ладна когось проковтнути. Ви її вже пробували об'їжджати?

— Тут не можна квапитися. Я займуся нею, коли відведу до селища.

— І як довго чекати? — обережно спитав слуга.

— До завтра. Ми виїдемо на зорі, щоб дістатися туди завідна.

Мустангер скочив з коня. Рябу лошицю поставили під повіткою, а гнідого коня припнули до дерева. Фелім залишився, щоб вичистити його як належить. Виснажений до знемоги важкими ловами, Моріс увійшов у дім і зараз же впав на своє ліжко. Ще за жодним мустангом йому не доводилося ганятися так довго, як за цією норовливою кобилою.

Але, попри страшенну втому і те, що він уже кілька днів поспіль не злазив з сідла, провівши три останні з них у безперервній гонитві, сон не брав мустангера. Він раз по раз рвучко схоплювався і починав знов ходити сюди-туди по кімнаті. Вже кілька ночей його мордувало безсоння, він одно ворочався в своєму ліжку з боку на бік, тож не лише його слуга Фелім, а навіть і пес Тара був стривожений поведінкою господаря. Цю плямисту красуню мустангер уперше запримітив лише через кілька днів, як повернувся з прикордонного форту, тож не вона, очевидячки, була причиною його триможного збудження. А тепер, здавалося б, таке вдале полювання мало заспокоїти Моріса, натомість його неспокійний стан лише підсилювався.

Так принаймні міркував ірландець. Нарешті він наважився і, підозріло зиркаючи на господаря, спитався, що з ним таке.

— Нічого, Феліме...

— Ви ж і на мить очей не склепили відтоді, як востаннє повернулися з форту. Що одібрало ваш сон, пане? Невже котрась із тих гарненьких мексиканочок? Е ні, у це я нізащо не повірю. Нащадкові давнього і благородного роду Джеральдів таке й на думку не спаде...

— Не мели дурниць, друже! — Моріс спохмурнів. — Тобі завжди щось увижається. Дай краще мені попоїсти, я голодний як вовк.

— За ті три дні, що ви вганяли за мустангом, сер, запасів у коморі не побільшало, — товстун споважнів. — Є трохи холодної оленини і кукурудзяні перепічки.

— Давай що є, Феліме, мені байдуже.

— Може, ви спершу... — слуга кивнув на бутель.

— Що ж, я не проти...

— Чистого чи з водою?

— Принеси від струмка студеної.

Фелім узяв срібний кубок і вже зібрався виходити, аж раптом собака з гучним гавкотом прожогом вискочив надвір. Ірландець сторожко підійшов до дверей. Зовні почулося радісне скавуління Тари. Очевидно, прийшов хтось знайомий.

— Та це ж старий Зеб Стамп власною персоною, — гукнув товстун, перш ніж піти по воду до струмка. Він притримав двері, пропускаючи до кімнати високого гостя, який упевнено, по-свійськи одразу рушив до столу.

Цей гість, кремезний чолов'яга років п'ятдесяти, з суворими на перший погляд рисами смаглявого обличчя, які все ж пом'якшував жвавий вогник, що зблискував у невеликих сірих очах, спідлоба поглянув на Моріса.

— Здоров! — коротко привітався він з господарем, який лежав на своєму ліжку.

Літературно-художнє видання

Серія «Бібліотека пригод»

РІД Майн
Вершник без голови
Роман

Для дітей середнього шкільного віку

Головний редактор *С. І. Мозгова*
Відповідальний за випуск *А. В. Альошичева*
Художній редактор *А. О. Попова*
Технічний редактор *В. Г. Євлахов*
Коректор *А. В. Потоцька*

Підписано до друку 21.04.2020.
Формат 84x108/32. Друк офсетний.
Гарнітура «SchoolBook». Ум. друк. арк. 12,6. + кольор. вкл.
Наклад 2900 пр. Зам. № .

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
Св. № ДК65 від 26.05.2000
61001, м. Харків, вул. Б. Хмельницького, буд. 24
E-mail: cop@bookclub.ua

Віддруковано у АТ «Харківська книжкова фабрика «Глобус»»
61052, м. Харків, вул. Різдяна, 11.
Свідоцтво ДК № 3985 від 22.02.2011 р.
www.globus-book.com

- за телефонами довідкової служби (050) 113-93-93 (МТС); (093) 170-03-93 (life); (067) 332-93-93 (Київстар); (057) 783-88-88
 - на сайті Клубу: www.bookclub.ua
 - у мережі фірмових магазинів див. адреси на сайті Клубу або за QR-кодом
- Надсилається безоплатний каталог**

**Для гуртових
клієнтів**

Харків

тел./факс +38(057)703-44-57
e-mail: trade@ksd.ua

Запрошуємо до співпраці авторів

e-mail: publish@ksd.ua

Рід М.

Р49 Вершник без голови : роман / Майн Рід ; адаптація і передмова А. Клімова ; пер. В. Верховеня ; худож. М. Курдюмов. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2020. — 240 с. — (Серія «Бібліотека пригод», ISBN 978-617-12-4214-2).

ISBN 978-617-12-7918-6

Луїза — донька заможного плантатора. Доля випадково зіштовхує її з молодим та відважним Морісом Джеральдом. Він — ловець диких коней і не рівня дівчині. До того ж Моріс — уродженець північної Ірландії. Але ж хіба це може стати на заваді справжньому коханню? Дівчина закохується у відважного та щирого чоловіка з першого погляду. Утім Кассій Колхаун, який давно мріяв про одруження з Луїзою, готовий на все, аби не дозволити закоханим бути разом. Він ладен піти на злочин та підлість, щоб досягти свого...

УДК 82-31